



CASTELL DE FALS

La clau del camí

Com més anem, més ens adonem del poc que coneixem el nostre país... Ens acompanyeu a les torres de Fals?

DIVERSOS CAMINS REIALS creuaven el territori a l'Edat Mitjana i comunicaven els diferents centres de poder, alguns convertits, amb el temps, en importants ciutats. El castell de Fals estava situat en un punt del camí ral de Barcelona a Cardona, situació que li permetia el control absolut sobre els que hi passaven. Per això, els senyors de Cardona

van procurar tenir sempre ben controlada i no perdre mai de vista aquesta "clau".

Les dues torres

Si seguïu el recorregut habitual, trobareu que l'arribada al castell és com obrir un conte de fades. Sortireu de l'aparcament i un camí idíl·lic protegit amb baranes de troncs que passa entre grans roques us conduirà pel bosc, fins que, de sobte, se us apareixeran les dues torres: us semblaran, a primera vista, tan irreals com la resta del feréstec escenari.



a migdia, és de finals del segle XIII i principis del XIV, i comprovareu que està envoltada per un mur d'època més moderna, equipat amb espitlleres dissenyades per a l'ús d'armes de foc.

A recer dels Cardona

L'any 950, el comte Borrell va fer donació a Santa Cecília de Montserrat d'un alou amb diferents esglésies dels llocs de Camps i Castelltallat, i cap a l'any 1029, diferents documents citen el vescomte de Cardona i li atribueixen altres possessions de la zona, entre elles, el lloc de Fonollosa. El territori es va poblar sota l'aixopluc dels castells de Castelltallat i Fals (Fonollosa), dependents dels senyors de Cardona; per això l'església de Fals rep el nom de Sant Vicenç, en honor, també, del monestir de Sant Vicenç de Cardona, al qual està vinculada des dels seus inicis.

Hi ha mencions de l'existència d'aquest conjunt monumental des del 996 i, tot i que segur que ha sofert molts canvis, tindreu la sensació que res no ha canviat des d'aquells anys. El temps sembla haver-se aturat en aquesta part boscosa del barranc, que drena la riera de Fonollosa i separa les dues torres.

La torre una mica deformada de la base, que veureu adossada a l'antiga rectoria i a l'església parroquial de Sant Vicenç, és la més antiga i forma part de l'antic castell. L'altra torre, de 18 metres d'alçada i 9 de diàmetre, situada

SORTIM COM S'HI ARRIBA

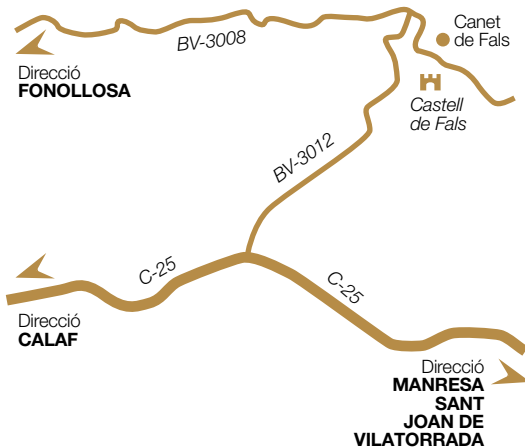


De Manresa aneu cap a Sant Joan de Vilatorrada i cap a Fonollosa; abans d'arribar a Fonollosa, a mà esquerra, seguïu les indicacions que diguin *castell de Fals*, està ben indicat fins a l'aparcament.

Pobles de Fonollosa



El municipi de Fonollosa està constituït per quatre nuclis principals de població: Fonollosa, Fals, Camps i Canet de Fals.



Amb el pas dels anys i dels segles, els senyors de Fals van ampliar les possessions amb diferents masos, van engrandir la seva riquesa i van expandir el seu domini pel territori. Trobareu, quan volteu per la zona, molts d'aquests masos que conserven, encara avui, el seu nom, com ara els de Carol, la Vall, cal Closa, el Grau o can Serra, entre altres.

La Guerra de Successió, al segle XVIII, va alinear la gent d'aquestes terres al costat dels Cardona contra el Borbons. Després de la guerra, amb la nova divisió en corregiments, Fals, Fonollosa i Camps van quedar sota el poder de Cervera, i no pas de Manresa, com fins llavors. També canvia la depen-

SORTIM RESTAURANT I ALLOTJAMENT

El Molí de Boixeda

 Cuina tradicional i de temporada. L'entorn i les vistes són immillorables. La casa és del 1917 i havia estat un molí i el motor econòmic i social del poble des de l'any vint fins al cinquanta.

*Carretera de Calaf, km 8,7 // Fals
Tel. 93 836 81 26*

Masia Caselles

 Casa envoltada de camps conreats pel propietari. Entorn ideal per a excursions i passejades amb bicicleta, zona d'esbarjo, etc. En temporada alta: 260 €, cinc persones.

*Masia Caselles, s/n Camps (Fonollosa)
Tel. 93 836 61 75
www.masiacaselles.com*

dència religiosa: sota el poder general del bisbat de Vic, Fals passa a dependre de l'església de Manresa, i Fonollosa i Camps, de la de Prats de Rei.

Un castell de pessebre

Quan volteu pels diversos indrets que hi ha a frec del barranc, tot visitant les dues torres i les edificaci-



XVIII Cicle Música als Castells

Castell d'Eivissa: 10 d'agost a les 22 h. Actuació d'Oda Grup a Capella.

Castell de l'Albi: 13 d'agost a les 21 h. Actuació d'Ignasi Terraza Trio.

Castell de Mequinensa: 15 d'agost a les 20 h. Actuació de Barcelona Swing Serenaders.

Castell d'Arbeca: 16 d'agost a les 24 h. Actuació de Sixters.

Castell d'Olèrdola: 19 d'agost a les 20 h. Actuació de l'Orquestra de Cambra de la Noguera.



ons de la seva vora, coneixedors, a més, de part de la seva història, no us abandonarà la sensació d'estar participant en un escenari i que cada nova vista del conjunt no és més que una nova il·lustració de la pàgina del conte que us referíem.

I és que tot això té un secret. El lloc es feia servir, any rere any, com a escenari per representar el pessebre vivent del Bages: l'aparcament, els camins protegits amb baranes fetes amb els arbres i els punts de troncs que creuen la riera formen part de l'*atrezzo* d'aquest pessebre. La resta de l'any serveixen per guiar les passes dels visitants entre aquestes pedres mil·lenàries.

Descobert el secret de l'encanteri, no us queda altre remei que tornar a les torres de Fals a l'hivern i visitar, a la nit, el pessebre vivent. Podeu estar segurs que llavors el conte es farà realitat. ■

Per saber-ne més

Ajuntament de Fonollosa: Tel.93 836 60 05
www.ajfonollosa.net

sortim **DE** 
CONCURS

EL SIGNIFICAT DE L'ALOU

L'expressió *fer cessió d'un alou* surt referida moltes vegades a l'època medieval. Sabeu què era un alou? Envieu les respostes a castells@castellscatalunya.com indicant el vostre nom. Els encertants rebreu una entrada **2x1** per a una visita

guiada d'un castell de la ruta *Castells de Lleida: un viatge al passat* (Montsonís, Montclar, Pallargues, Florejacs, Vicfred, Mur, Arbeca i Monestir de Gualter). **Solució del concurs anterior:** El que a Catalunya es coneix com la Guerra del Francès, en context espanyol s'anomena Guerra de la Independència.